

Het Groninger Forum is een aanwinst voor de stad (februari 2010)

De voortdurende discussie over het Groninger Forum en de nieuwe Oostwand van de Grote Markt neemt groteske vormen aan. Na jaren van intensieve planvorming wordt het hele plan ineens weer ter discussie gesteld. En nog gekker is dat het referendum van 29 juni 2005 over deze plannen door de tegenstanders belachelijk wordt gemaakt, zoals door oud-wethouder Piet Huisman onlangs in het Dagblad van het Noorden. Anderen zijn zelfs 'vergeten' dat er bij het referendum de keuze is geweest om tegen te stemmen. Het is dieptreurig dat daar zo mee wordt omgegaan. Er is geen enkele reden om dat referendum over te doen.

GroenLinks heeft zich bij het referendum actief ingezet voor het plan Grote Markt Oostzijde. Wij zien het Groninger Forum als een aanwinst voor de binnenstad. Zo kunnen de Openbare Bibliotheek, het Groninger Museum, het filmhuis Images en anderen er hun dienstverlening samenvoegen en fors uitbreiden. Met de bibliotheek als meest laagdrempelige culturele basisvoorziening is het zeker geen plan voor private rijken, maar voor alle stadjsers.

Versterking binnenstad

Het plan zorgt er ook voor dat de binnenstad sterk blijft. De Grote Markt is de centrale plek van de stad en ook van de provincie. Het is duurzaam dat in stand te houden en waar mogelijk te versterken. Sinds de bouw van de Naberpassage in de jaren zeventig heeft de commercie de kans gehad iets te doen aan de Oostzijde, maar dat is nooit gelukt. Over een aantal jaren zal woningbouwcorporatie Nijestee uit de Naberpassage vertrekken en dreigt er grootschalige leegstand. Dan moet de gemeente ingrijpen, zoals eerder bij het oude politiebureau (nu onder meer het Gemeentelijk Informatie Centrum) en het Wolters Noordhoff Complex (nu OB, straks waarschijnlijk uitbreiding Universiteitsbibliotheek).

Dat investeren in een nieuwe bibliotheek loont, is in Amsterdam te zien. In de oude centrale bibliotheek daar kwamen jaarlijks 0,8 miljoen bezoekers. In het nieuwe gebouw aan het IJ komen 1,6 miljoen bezoekers. Die betalen daar natuurlijk niet voor. Dat zal bij het Groninger Forum voor het grootste deel van het gebouw ook niet gebeuren. Elke vergelijking met het bezoekersaantal van de Efteling, zoals de VVD die regelmatig maakt, slaat dus nergens op. En dat geldt ook voor de roep om commercie in het Groninger Forum. Dat is nooit de bedoeling geweest bij het referendum. Het is juist andersom. Zonder Forum zal de commercie niet in de nieuwe Oostwand willen en komt van nieuwe ontwikkelingen aan de Noordzijde bij het ABN/Amro-blok niets meer terecht. De Grote Markt moet juist af van stille kanten. Het Groninger Forum kan daarvoor zorgen.

Referendum 2005

De tegenstanders hebben in 2005 naar het middel referendum gegrepen om het hele plan tegen te houden. Een enorme kans voor open doel, want de ervaring laat zien dat 90 procent van de referenda leidt tot een overwinning van het tegen-kamp. In Groningen was daarvoor nodig dat 30 procent van alle stemgerechtigden tegen het plan zou stemmen. Er stemden echter maar 18 procent van alle Stadjsers tegen. Wat heet, er waren met 21 procent zelfs meer voorstanders. De tegenstanders hebben toen dus in dubbel opzicht gefaald.

En kom niet met het argument dat de opkomst toen niets voorstelde. Een opkomst van 39% is voor apart georganiseerde lokale referenda redelijk normaal. Zo was in 2005 in Zwolle de opkomst bij een referendum over een gokhal 41%. En in Leeuwarden in 2006 over het project

Nieuw Zaailand 43%. De opkomst van 57% in Groningen in 2001 bij het referendum Grote Markt Noordzijde een uitschieter naar boven.

Minder parkeerplaatsen

Bij de bouw van het Forum en de nieuwe Oostzijde horen ook vergaande parkeerafspraken, die GroenLinks graag uitgevoerd wil zien, omdat die er voor zorgen voor minder autoverkeer van bezoekers binnen de diepenring. De bestaande, bovengrondse parkeergarage aan de Popkenstraat wordt vervangen door een nieuwe ondergrondse parkeergarage. Als de nieuwe parkeergarage klaar is, zullen de parkeergarages Haddingestraat en Casino gesloten worden voor bezoekersverkeer. Dat betekent ruim 600 bezoekersplaatsen minder en dat komt neer op een afname van bijna 40%. En de extra bezoekersparkeerplaatsen in nieuwe garage ten opzichte van de 230 in de parkeergarage aan de Popkenstraat, zullen worden gecompenseerd door elders in de binnenstad straatparkeerplaatsen te laten verdwijnen.

Financiering

De financiering van het plan is vrijwel rond. De gemeentelijke bijdrage van 31,25 miljoen euro is de afgelopen jaren al gespaard in gemeentebegroting. Er is 35 miljoen beschikbaar uit het budget voor het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn en er komt 8,9 miljoen EFRO-subsidie. Er resteert nog maar 1,1 miljoen. Om dat gat te vullen is de provincie Groningen de eerst aangewezen partij. In de referendumcampagne van 2005 over het plan liet gedeputeerde Marc Calon weten dat de Provincie bijna vier miljoen subsidie wil geven het plan Grote Markt Oostzijde. Tijd voor boter bij de vis. Ook de jaarlijkse exploitatie van het Forum is vrijwel rond.

Tot slot

De planontwikkeling heeft (te?) lang geduurd sinds het referendum over de nieuwe Oostwand en het Forum, maar de finish is in zicht. In juni 2010 moet alles rond zijn als er moet worden besloten over de aanbesteding van het project. Nu stoppen zou onverantwoordelijk zijn. We discussiëren in de stad al meer dan tien jaar over verbeteringen van de Grote Markt en directe omgeving. De nieuwe Oostwand en het Forum zijn het resultaat van een zeer intensief participatieproces waar iedereen in de stad betrokken bij is geweest. Een beter plan is er voor GroenLinks nog niet geweest. Wel slechtere, zoals dat met een parkeergarage onder de Grote Markt. De kans op een plan met een parkeergarage onder de Noordzijde van de Grote Markt moeten we ze niet meer geven.

Groningen, vrijdag 12 februari 2010

Drewes de Haan